

DESATERO KOMUNIKACE S MENTÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÝM

Mluvte s ním jako s dospělým člověkem – vykejte. Pokud znáte jméno, je dobré ho oslovovat jménem.

Ověřte si, že vás mentálně znevýhodněný uživatel dobře vidí i slyší a udržujte oční kontakt.

Srozumitelně vysvětlíte, co se bude dít a proč. Nepředpokládejte, že to každý ví.

Mluvte pomaleji a používejte krátké a jasné věty, názorná vysvětlení a příklady (nepoužívejte žádné zkratky, abstraktní pojmy, cizí slova ani žargon).

Dávejte jednoduché a srozumitelné otázky. Počkejte vždy na odpověď a neodpovídejte za něho.

Ověřujte, zda jste správně porozuměli. A naopak ověřujte, zda uživatel dobře porozuměl vám. Vyhněte se manipulativním otázkám jako: „To bylo asi červené auto, že?“ Spíše se zeptejte „Jakou to auto mělo barvu?“ Pokud uživatel neodpoví, můžete dát možnosti na vybrání.

Budte trpěliví a zkuste se přizpůsobit tempu znevýhodněného.

Nebojte se říct, že nerozumíte. Vyzvěte znevýhodněného k vysvětlení či zopakování.

Vždy se snažte mluvit nejdříve přímo s mentálním znevýhodněným a ne s jeho doprovodem.

K znevýhodněnému přistupujte bez předsudků a štíivosti a všimněte si neverbálních projevů.

Dvě rady na závěr:

Jednejte s mentálně znevýhodněnými tak, jak byste si přáli, aby bylo jednáno s vámi.

Pro lepší komunikaci s osobami s těžkými stupni mentální retardace používejte tzv. alternativní a augmentativní komunikaci – např. reálné předměty, obrázky, fotografie, piktogramy apod.

Desatero bylo sestaveno s využitím následujících zdrojů:

CHRÁSTKOVÁ, Eva a Renata KOJECKÁ. Komunikace u osob s mentálním postižením. *Sestra: odborný časopis pro nelékařské zdravotnické pracovníky* [online]. 10.10.2011. (10) [cit. 2016-05-17]. Dostupné z: <http://zdravi.euro.cz/clanek/sestra/komunikace-u-osob-s-mentálním-postižením-461759>

KREJČÍŘOVÁ, Olga. *Manuál základních postupů jednání při kontaktu s osobami s mentálním postižením*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 34 s. Dostupné také online z: <http://www.mikroregion-vsetinsko.cz/PIC/Manu%C3%A1l/Manu%C3%A1l%20-%20ment%C3%A1ln%C3%AD%20posti%C5%BEen%C3%AD.pdf>

Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice. *Jak jednat s lidmi s potížemi v komunikaci* [online]. Dostupné z: http://www.spmpr.cz/wp-content/uploads/delightful-downloads/2015/06/jak_jednat_s_MP.pdf